

– Kuća Radočaj-Zoljar

Zoljarova kuća još je uvek na istom mestu, ali je sada nova. Nekad smo rekli da je na kraj sela, a i to se sad malo promenilo iako je i nekada bila pretposlednja, ali zadnja u ulici Lole Ribara, jer je Pavličova pripadala Maloj ulici.

Stara Zoljarova kuća izgledala je uobičajeno, kao i skoro sve starinske kuće u Starčevu koje su rađene još za vreme Marije Terezije. Videlo se da je i bila bogatija jer je imala visoke temelje i u samu kuću se ulazilo preko dva basamka (stepenice). Bila je zabatom-pročeljem okrenuta na drum i imala je tri prozora, dva na velikoj sobi i jedan na sobici, sa šalonima koji se nisu menjali preko zime za duple prozore. Kuća je još imala stražnju sobu iza kujne tj. otvorenog komina i kujnu do nje prema dvorištu u kojoj se kuvalo na šporetu i u kojoj je bio veliki astal i krevet na kojem je spavao deda Mate. Ispred ovih prostorija bio je uobičajeno forauz i iz njega se ulazilo u svaku pojedinu prostoriju. Kujna koja je bila do dvorišta imala je prozor okrenut na dvorište i slepi prozor na stražnju sobu, na kojem je kao na polici bio deda Matin radio detektor sa slušalicama, koji je on koristio i nakon uvođenja struje u kuću. Kujna je bila prolazna tako da se kroz druga vrata moglo izaći u jedan hodničić iz kojeg su bile lotre za na tavan, a iz njega se moglo ući u komaru i u štalu, a moglo se izaći i na avliju. Za razliku od ostalih kuća, dom Zoljarovih u prednjoj i stražnjoj sobi imala je patos, pod od dasaka ofarbanih oker lak farbom za drvo, tako da nije bilo problema sa zemljanim podom, a bilo je i čistije a po zimi i toplije. I u prednjoj i u stražnjoj sobi bile su uzidane furune, a i one su bile ofarbane kao i patos. Oko furuna bile su drvene klupe u slovo "L" pa se po zimi moglo uz furunu odmarati i grejati leđa. Sobe su bile uobičajeno nameštene, po krevet sa svake strane, do kreveta sa svake strane po jedan ormar, a do zida između furune i vrata uobičajeno fijoka sa tri ladle. Na zidu prema sobici odmah do vrata visio je veliki sat na izbijanje. Po sredini sobe između prozora bio je dugački astal na izvlačenje i oko njega potreban broj stolica. Tejka i teča Zoljarovi bili su dosta društveni i rado su primali posete i goste, a bila je i dosta velika familija, pa se u kući vrlo često okupljalo društvo. Uobičajeno je bilo prelo kod Zoljara, a neizbežna je bila i svinjska daća kad su se klale svinje. Još interesantnija i zabavnija okupljanja bila su kad su Zoljarovi uveli u kuću struju i kupili radio. Vrlo često smo subotom uveče odlazili kod Zoljara slušati "Veselo veče" ili neku drugu prigodnu emisiju na radiju. Znalo se po koji put i zaigrati uz muziku sa radija, a kako su za to smetale krpice koje su bile prostrte po podu, vrlo brzo su ih zgurali sa strane. Jedino se nije smelo puno skakati jer su daske na podu bile malo rasušene pa je kroz pukotine izlazio pesak i dizala se prašina. Kao što sam na početku napisao, kuća Zoljarovih bila je predzadnja u selu, pa kao takva u neka vremena bila je izložena i napadima kojekakvih bandi i lopova o čemu je deda Mate znao nama deci često da priča, a mislim da je i straha imao. Zbog toga je kod Zoljara bilo uobičajeno da se već pri prvom sumraku sve dobro zatvara i zaključava, a na avliju se pusti pas Bundi kojeg ja nisam nikada video a iz priče verujem da je bio opasan. Bundi je, kad je bio pušten vukao na lancu za sobom klip - komad drveta kako ne bi pobegao iz avlije, a kad se zaletio prema nekom ili nečem sumnjivom sve je po avliji zvonilo. Ako smo kojim slučajem došli kod Zoljara docnije, bilo je problem sve otključavati, i uloviti i držati Bundija dok mi ne uđemo u forauz na sigurno. Lakše nam je svima bilo ući kroz prozor, što smo često znali i napraviti. Najnezgodnije je bilo ako je u isto vreme prolazio i autobus za Omoljicu, Ivanovo ili Brestovac. Šta su ljudi iz autobusa mogli misliti, naročito ako su videli da moj tata koji je obično zadnji ulazio, ulazi kroz prozor. Svima nama bilo je to uvek interesantno i smešno i često smo

Sećanja na stare kuće

Napisao Vinko Rukavina
sreda, 11 april 2012 21:52

se na račun toga šalili, da se kod Zoljara kasno uveče kroz pendžer ulazi u kuću.